



**Maktabgacha va maktab  
ta'lif vazirligi**

**JISMONIY TARBIYA  
FAOLIYATLARI**

**O'RTA GURUH**



<b>t/p</b>	<b>Mashg‘ulot mavzusi</b>
1.	Jismoniy mashqlar misolida sportning foydasi bilan tanishish
2.	Bir, ikki, to‘rtta bo‘lib saflanish
3.	Piyodalar yo‘lakchasida turli o‘yinlar o‘tkazish
4.	Sakrashning turli xillarini o‘rgatish, o‘ng va chap oyoqda gal joyida aylanib sakrash
5.	Bolalarda o‘z sog‘ligi haqida qayg‘urish hissini tarbiyalash
6.	Jismoniy harakatning foydasi haqida ma’lumot berish
7.	Sog‘lom turmush tarzi malakalarini shakllantirish
8.	Mayda o‘yinchoqlar yordamida sog‘lom turmush tarzini shakllantirish
9.	Yosh sportchiman
10.	Transportda, ko‘chada odob-axloq qoidalariga riosa qilishga o‘rgatish, piyodalar yo‘l harakati qoidalarini bilish
11.	Saflanishni o‘rgatish mavzusini mustahkamlash
12.	Saflanib yurish vaqtida turli mashqlar bajarish
13.	Saflanib yurish davomida mashqlar bajarish
14.	Tezlikni oshirgan holatda yugurish chog‘ida o‘yinlar bajarish
15.	Yurish va yugurishning barcha turlarini bajarish
16.	To‘siqlardan hatlab o‘tib yo‘nalish va muvozanatni saqlagan holda yengil va maqsadli yugurishga o‘rgatish
17.	Bolalar uchun jismoniy rivojlantirish mashqlari, qatorda bittadan yoki juft bo‘lib yurish
18.	Mustaqil ravishda mashq harakatlarini bajarishni rivojlantirish, sodda o‘yinlarni tashkil eta olish
19.	Jismoniy tarbiya bilan muntazam shug‘ullanish zarurati to‘g‘risida bilish
20.	Tovondan oyoq uchiga asta sekin o‘tib yurish, mokisimon yurish, turgan joyidan uzoqlikka sakrash
21.	Bolaning aqliy va jismoniy rivojlanishini ta’minalash, sog‘lom turmush tarzini tarbiyalash
22.	Tezkorlik bilan to‘siqlardan hatlab o‘tgan holda yo‘nalish va muvozanatni saqlab yugurish
23.	Jismoniy mashqlarni mustaqil bajarishga o‘rgatish
24.	Tezlikni oshirgan holda yugurishni o‘rgatish
25.	Arqonda turli usullarda sakrashga o‘rgatish
26.	Arqonda turli usullarda sakrash mavzusini mustahkamlash
27.	Arqonli narvon, yo‘g‘on arqonga tirmashishni o‘rgatish
28.	Arqonli narvon, yo‘g‘on arqonga tirmashishni o‘rgatishni mustahkamlash
29.	O‘ng va chap oyoqda galma gal aylanib sakrash mavzusini mustahkamlash
30.	Har xil mehnat turlarini o‘rgatish jarayonida bolani jismoniy jihatdan rivojlantirish
31.	Mehnatga yo‘naltirilgan harakatli o‘yinlar
32.	Harakat ko‘nikmalarini yaxshilash, to‘g‘ri qaddi-qomatni saqlashga, tashqi orastalikka riosa etishga o‘rgatish
33.	Koptokni pastdan, bosh ortidan otishga o‘rgatish
34.	Tashqi orastalikka riosa etish odatini tarbiyalash, o‘z -o‘ziga xizmat qilish va gigiyena malakalarini o‘rgatish
35.	Muvozanatni saqlashga o‘rgatish, harakatlar kordinatsiyasini rivojlantirish, fazoda mo‘ljal olishni yaxshilash
36.	Turli usullar bilan yurish, tizzani baland ko‘targan holda yugurish, mayda va katta qadamlar bilan yugurish
37.	Koptokni yerga otish va ikki qo‘l bilan bir necha marta takror tutibolish malakalarini rivojlantirish, predmetlar orasidan emaklash

38.	Safda bir qator bo‘lib yurish malakalarini mustahkamlash
39.	Safda to‘rttadan yurish, doira bo‘lib turish
40.	Jismoniy sifatlarni, chaqqonlik va epchillikni rivojlantirish
41.	Reaksiyaning tezkorligini rivojlantirishga mo‘ljallangan o‘yinlar
42.	Bolalarning tevarak atrofga nisbatan axloqiy sifatlarini shakllantirish
43.	Tabiat bizning do‘stimiz mavzusida harakatli o‘yinlar o‘tkazish
44.	Bolalarning bir me’yorda jismoniy rivojlanishiga ko‘maklashish. harakatlanish tartibini boyitish.
45.	Bolalarni yengil yugurishga o‘rgatish. (Yo‘nalishini saqlagan holda to‘sqidan hatlab o‘tish)
46.	Bolalarning harakatlanish tartibini boyitish, mashqlarning barcha turini anglagan holda bajarishga erishish.
47.	Bolalarni yengil yugurishga o‘rgatish (yo‘nalishini saqlagan holda to‘sqidan hatlab o‘tishda davom etish)
48.	Bolalarning jismoniy sifatlarini rivojlantirish: umumiy chidamlilik, tezlik, kuch, muvozanat, egiluvchanlik
49.	Jismoniy takomillashtirish, faol harakat tartibini shakllantirish
50.	Mustaqil harakatlarni rivojlantirish va qo‘llab-quvvatlashda davom etish
51.	Bolaning harakatlanishini umumrivojlaniruvchi va asosiy mashqlar hisobiga boyitish
52.	Bolalarning jismoniy rivojlanishi va faol harakatlanishiga ko‘maklashish
53.	Bolalarda mayda motorikani rivojlantirish
54.	Bolaning jismoniy rivojlanishini mashqlarni mustaqil bajarish orqali mustahkamlash
55.	Shaxsiy gigiyena qoidalarini bajarishga va faollikka o‘rgatish
56.	Shaxsiy gigiyena qoidalarini bajarishda o‘z ini-o‘zi nazorat qilishga o‘rgatish
57.	Qo‘llar, yuz, tirnoq tozaligini nazorat qilish, tashqi ko‘rinishga e’tibor berish
58.	Mehnat faoliyatijarayonida bolaning shaxsan ishtirok etishini tarbiyalash
59.	Bolaning aqliy va jismoniy rivojlanishini ta’minlashga qaratilgan o‘yinlar
60.	Sog‘lom turmush tarzini tarbiyalashga yo‘naltirilgan o‘yinlar
61.	Yer sayyorasi hozirda xavf ostida ekanligi, uni asrab qolish uchun ekologiyani saqlash kerakligiga yo‘naltirilgan harakatli o‘yinlar
62.	Sog‘lom turmush tarziga o‘rgatuvchi harakatli o‘yinlar
63.	Insonning tabiatga ijobiylari va salbiy munosabati haqida tushunchalarni shakllantirish
64.	Yer sayyorasidagi barcha tirik mayjudotlarga ehtiyojkorona munosabatni shakllantirish
65.	Jismoniy ko‘rsatkichlarni rivojlantirish - tezlik, chaqqonlik, kundalik faol harakat
66.	Kundalik faol harakat zaruratini shakllantirish
67.	Kundalik faol harakat zaruratini shakllantirish
68.	To‘siquidan yugurish

## Jismoniy mashqlar misolida sportning foydasi bilan tanishish

(Predmetli)

**Maqsad:** Bolalarga jismoniy mashqlarning organizmiga ijobiy ta'siri haqida tushuncha berish, tarbiyalanuvchilarga yoshiga mos jismoniy harakatlarni o'zin vositasida o'rgatish.

## Kutilayotgan natija:

- Blalar soʻlom turmush tarziga rioya etishning omillaridan biri sport bilan shugʻullanishiga qanligini bilib oladilar.
  - Quyidagi soʻlom turmush bilan shugʻullanish salomatlik uchun foydaliligini tushunadilar.  
Koʻrsatuv:

**K**ur: A'gon, koptok, massajli kovrik bo'laklari.

rostanamiz, yana saflanamiz, yana rostlanamiz. Endi esa  
skin qilamiz, tasavvur qilarniz maymun qo'llarini qanday qilib yuradi, biz  
har qanday bilan yuramiz. Qollarim iz tepaga, yon tomonga  
yuramiz, tovon uchida yuramiz, barakalla, tovon uchida ikki  
mashin avrani o'tirib yuramiz, bu biroz qiyinroq lekin sizlar  
bemol qolishni boshqalar bilan. Endi qurash, bolajonlar, endi o'mimizdan turamiz va nafas  
rostlaymiz.

Asosiy qoʻshma, qurʼati, qurʼatiruvchilashlar



#### **Asosiy harakat turlari:** argon yordamida

1. Muvozanat saqlashga o'rgatuvchi mashq: mushaklid aylananing o'rtasida turib, arqonni yer ustida aylanturadi. Bolalar esa arqon tegmasligi uchun sakrashi kerak bo'lgan qon tegib ketsa ana o'sha ishtirokchi o'yindan chiqarib yuradi.  
2. Qo'l mushaklarini mustahkamlash uchun mashq: qo'llarni beriladigan tepaga ko'targanda arqon uzunligi ko'krak qafasiga qarilishi.  
Arqon aylantirishda bel tekis bo'lishiga e'tibor qaratiladi. Ushbu qo'tarmasdan arqon aylantiriladi.

### **Harakatli o‘yin: «Qutqaruvchi bolalar».**

Gilamga massajli kov rik bo'laklari, uzun arqonlar, har joyda o'qo'yilgan. Bolalardan oyoqlari gilamga tegmayo'yinchoqlarni qutqarish tayani yig'ish. Tarbiyachi hushtagini chaladi va o'yin boshlanadi. O'yinlib yoki 1 kishi bilan o'ynaladi. Arqonda muvozanat saqlab yurish va keldirishdan

sakrab-sakrab yurish talab etiladi. Qaysi qutqaruvchi(bola) yerga oyog‘ini qo‘ysa o‘sha qutqaruvchi (bola) o‘yinni tark etadi. O‘yin oxirida kim ko‘p o‘yinchoqni qutqargani hisoblanadi.

Yakuniy qism: arqon yordamida muvozanat saqlab yurish.

### Bir, ikki, to‘rtta bo‘lib saflanish (Predmetsiz)

**Maqsad:** Bolaning mustaqil mashq bajarishi orqali sog‘lik uchun nima foyda nima zararligini o‘rgatish. (Bir, ikki, to‘rtta bo‘lib saflanishga o‘rgatish), bolalarni kolonna bolib yurishga o‘rgatish, aniq harakat qilish ko‘nikmalarini rivojlantirish.

#### Kutilayotgan natijalar:

- Tizzalarni baland ko‘tarib yurish.
- Yugurish qoidalariga rioya qilish.
- Bir, ikki, to‘rtta bo‘lib saflanish.

**Kerakli jihozlar:** Bolalarning soniga qarab yugurish maydonchasi.

#### Kirish qismi:

Saflanamiz bir zumda,

Sog‘lom aql - sog‘ tanda.

Oatorga saflanish, qomatni tekshirish, qatorga bittadan saflanish. Tizzalarni baland qo‘llar belda. Safda bittadan bolib pedagogning ketidan yurish.

Qo‘llar yurayotganlarida tarbiyachi ularning tizzadan bukilgan oyoqlari oldinga qo‘llar qarilishiga, oyoq uchi cho‘zilishiga, qadamlar oddiy yurgandagidan qisqa bo‘lishig a alohida ahamiyat beradi. Yugurganda qo‘l tirsakdan qo‘llar bilan yurish. Va gavda bir oz oldinga egilgan bo‘ladi.

Shuning o‘ng oyoqlari bilan birgaliga bir saf bo‘lib saflanadi va sekin yurish orqali tekislanadi.

Margan qo‘llar bilan holatda to‘xtaydi.

#### Asosiy qo‘ylantiruvchi mashqlar.

1. D.h.: qo‘llar qarilish, qo‘llar belda. 1 -qollar bosh orqasida, o‘ng oyoqni orqaga qo‘llarni qarilish; 2-dastlabki holatga qaytish. Shuning o‘zi chap oyoq bilan

qo‘llarni qarilish (6 marta)

2. D.h.: qo‘llar qarilish, qo‘llar belda. 1-o‘ngga burilib o‘ng qo‘lni yechish; 2-dastlabki holatga qaytish. Shuning o‘zi chap tomonga burilib bajariladi. (6 marta)

3. D.h.: asosiy qo‘ylantiruvchi mashqlari. 1-qo‘llarni tushirilgan. 1-o‘ng oyoqni oldinga qo‘yish; 2-3-prujan qo‘llarni tushirish; 3-qo‘llarni qarilish; 4-qo‘llarni qolatga qaytish. Shuning o‘zi chap oyoqda bajariladi (6 marta)

4. D.h.: tizzalarni qo‘llarni qarilish, qo‘llarni qolatga qaytish. 1-o‘ng oyoq soniga o‘tirish , qo‘llarni oldinga uzatish, 2-dastlabki holatga qaytish. Shuning o‘zin chapga o‘tirib bajarish (6 marta)

5. D.h.: oyoqlar yelash, qo‘llarni qarilish, qo‘llarni qolatga qaytish. 1-qo‘llarni yon tomonga uzatish; 2-oldinga engaшиб, qo‘llarni qarilish; 3-qo‘llarni qolatga qaytish. Shuning o‘zin i o‘ng oyoqqa tekkizib bajariladi (6 marta)

6. D.h.: polga o‘tirish , qo‘llarni qarilish, qo‘llarni bukmayoldinga-yuqoriga («burchak hosil qilib»), qo‘llarni qolatga qaytish. (5-6 marta)

7. D.h.: asosiy tik turish, qo'llar yonda. Ikki oyoqda sakrash - chap oyoq oldinga, o'ng oyoqorqaga, sakraboyoqlar o'rini almashtirish. Tarbiyachining 1-8 sanog'i ostida bajariladi, so'ngra bir oz tin olish va yana sakrash. (3-4 marta)

#### **Asosiy harakat turlari:**

1. Kolonnada o'z o'rini aniqlashga o'rgatuvchi mashq: bir deganda yonga va ikki deganda chap tomonga bolin ish . (3-4 marta)
2. Ikki guruhga bo'lingan bolalar yana o'z joylariga qaytish. (3-4 marta)
3. Ikki guruhga ajralish va ushbu ikki guruhdan ham bir deganda o'ngga va ikki deganda chap tomonga bo'linish orqali 4 ta guruh hosil qilish. (3-4 marta)
3. 4 ta guruhdan ikkita guruhnini orqaga qaytish orqali hosil qilish va ikkita guruhdan bir safga orqaga qaytish. (3-4 marta)

Tarbiyachi guruhnini bir qator saflanishga chaqiradi. Shundan so'ng sanash orqali ikki kolonnaga saflanib, yurishda davom etadi. So'ngra muvozanat saqlash mashqlarini bajaradilar. Mashqdan so'ng har bir guruh yana ikki guruhga avvalgi tartibda ikkiga bo'linadi. To'rt guruh bo'lib saflangan bolalar turgan joyida yuradilar. Tarbiyachining ishorasiga binoan bu holat yana takror bajartiriladi.

#### **Harakatli o'yin. «Bobo va bolalar».**

O'ynovchilar safi boshida bobo bo'ladiva uning ortidan bolalar bir-birini ushlagan holda ergashadi. Keyingi guruh ham shunday bobo va bolalarga bo'linadi. Ikki saf bo'lgan bolalar ilon izi bo'lib yurishadi.

Harakatlar almashinadi, ya'ni bobo ortidagi bolalarni to'g'ri saf bo'lib boshlasa, tezlikda holatni o'zgartirib, ilonizi bo'lib yura boshlaydi. Shu paytda qatordan «uzilgan» bola o'yindan chiqadi.

**Yakuniy qism:** Safda bittadan bo'lib yurish.



*veb-saytimiz: Zokirjon.com*

*Zokirjon.com veb-saytimiz orqali o‘zingizga kerak  
bo‘lgan hujjatlarni yuklab oling.*

*Zokirjon Admin bilan*

*+99891-328-88-38 nomerga yoki jek567 izlab  
telegramga yozishingiz so‘raladi.*

*Telegramda murojaatingizga o‘z  
vaqtida javob beriladi.*

*95 listdan iborat o‘rta guruhlarga jismoniy  
tarbiya mashg‘ulotlarini to‘liq holda olish  
uchun telegramdan yozing.*



*Telegram kanalimiz:  
@mactabgacha\_tt*

*To‘lov uchun: HUMO 9860230104973329  
Plastik egasi Nabihev Zokirjon*



### **DIQQAT!!!**

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.  
To‘liq holda olganingizdan so‘ng:  
Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.  
Hech kimga bermang hattoki eng  
yaqin insoningizga ham.  
Internet orqali veb-saytlarga  
joylamang.  
Kanal va gruppalarga tarqatmang.

**OMONATGA  
HIYONAT QILMANG.**